

Prosjektbeskrivelse: Veileder om klimabudsjett som styringsverktøy

Hensikt med prosjektet

Prosjektet skal utvikle en veileder og gjennomføre kurs for å utvikle klimabudsjett. Dette skal vi gjøre gjennom å veilede en kjernegruppe av kommuner og fylkeskommuner når de utvikler klimabudsjett.

Bakgrunn

Oslo utviklet sitt første klimabudsjett for fire år siden. Trondheim og Hamar fulgte på året etter. Mange kommuner vil innføre klimabudsjetter, men det finnes ikke noen nasjonal veiledning for hvordan dette bør gjøres. Oslo har bistått en rekke kommuner de siste årene, men når antallet kommuner som ber om bistand øker, må dette gjøres mer systematisk. Oslo kommune v/Klimaetaten har sammen med Trondheim og Hamar kommune fått tilsagn på Klimasatsmidler for å utarbeide en veileder om klimabudsjett og -styring.

Klimabudsjett er utviklet som et styringsverktøy i klimapolitikken i flere norske kommuner. Et klimabudsjett viser nødvendig utslippsreduksjon innenfor ulike sektorer for å nå kommunenes klimamål, samt beregnede utslippsreduksjoner for tiltak som skal gjennomføres eller som planlegges gjennomført. Et klimabudsjett tydeliggjør hvilke tiltak som skal gjennomføres, og hvor ansvaret for gjennomføringen ligger. Videre synliggjør klimabudsjettet hvordan klimatiltakene står i forhold til vedtatte klimamål.

Leveranser

1. En veileder for klimabudsjett og klimastyring som skal gjøres tilgjengelig for alle kommuner og fylkeskommuner.
2. En kursrekke i klimabudsjett og klimastyring, gratis for alle kommuner og fylkeskommuner

Veilederen skal kunne gi en best practices for klimabudsjett og klimastyring som er tilpasset ulike kommuners og fylkeskommuners utfordringsbilde og tilgjengelig kapasitet og ressurser.

Tidlig i prosjektfasen skal arbeidsgruppen vurdere og beslutte hvilken form veilederen skal utvikles i. Det kan være aktuelt å utvikle en digital veileder med modulbaserte løsninger. Modulbaserte løsninger kan være et smart grep for å enkelt lede leser/bruker inn på veiledninger som er tilpasset den enkelte kommunes/fylkeskommunes kontekst. En nettbasert veileder kan videre øke brukervennligheten ved bruk av interaktive løsninger, samt ved bruk av digitale verktøy for å systematisere og presentere innholdet. Prosjektet har budsjettet inn midler til webutvikling og anskaffelse av en digital plattform (se finansierungsplan). Webutviklingsposten i finansierungsplanen vil revideres basert på beslutningen om hvilken form veilederen skal utvikles på.

Prosess

Oslo kommune v/Klimaetaten er prosjektleder. Hamar og Trondheim skal bistå i arbeidet med å veilede andre kommuner/fylkeskommuner, samt utarbeide veilederen. Prosjektet deles inn i to faser:

Fase 1 (1.10.2019-30.11.2020): Utarbeidelse av en veileder i klimabudsjett og – styring

I fase 1 av prosjektet vil seks kommuner/fylkeskommuner (kjernegruppen) få veiledning i sitt arbeid med å utvikle klimabudsjett. Samtidig vil det utvikles veiledningsmateriale.

Fase 2 (1.12.2020-30.9.2021): Kurs og veiledning

I fase 2 av prosjektet er målet å nå ut til alle norske kommuner gjennom å tilby kurs og konkret veiledning.

Å utvikle klimabudsjett er fremdeles nybrottsarbeid, og metodikken varierer i stor grad fra kommune til kommune, fra fylkeskommune til fylkeskommune. Prosjektet vil kartlegge utfordringer og muligheter ved ulike innfallsvinkler til metodikk, herunder systemgrenser, skalering (direkte og indirekte utslipp), bruk av referansebane og ulike datagrunnlag. Gjennom å veilede en kjernegruppe bestående av kommuner og fylkeskommuner i deres arbeid med klimabudsjett, vil prosjektet diskutere metodiske spørsmål som grunnlag for anbefalinger i veilederen.

Organisering og ressursbruk

Prosjekteier	Oslo kommune v/Heidi Sørensen, direktør i Klimaetaten
Prosjektleder	Astrid S. Landstad, Oslo kommune
Prosjektgruppe	Simon Loveland, Trondheim kommune Linn Hege Aune, Trondheim kommune Lise W. D. Urset, Hamar kommune
Kjernegruppe	Representanter fra utvalgte kommuner og fylkeskommuner: Vågan, Alta, Arendal, Sarpsborg, Vestland fk, Østfold fk (fra 2020 Viken fk)

Prosjektgruppa

Kommune	Navn	Tittel
Oslo	Astrid S. Landstad	Klimarådgiver, Klimaetaten
Trondheim	Simon Loveland	Rådgiver, klima og energi, Miljøenheten
Trondheim	Linn Hege Aune	Rådgiver, Rådmannens fagstab finans
Hamar	Lise W. D. Urset	Miljørådgiver, By, miljø og arbeid

Aktivitet i prosjektgruppa

Prosjektgruppas oppgave er å drifte prosjektet, sørge for fremdrift og gjennomføre aktiviteter i henhold til prosjektplanen. Gruppa består av representanter fra Trondheim, Hamar og Oslo kommune. Gruppen skal gjennom prosjektperioden ha månedlige status- og arbeidsmøter for prosjektet. Møtene vil i hovedsak gjennomføres på Skype, men gruppen vil også ha fysiske

møtepunkt i Oslo, Trondheim eller Hamar. Prosjektet dekker reiseutgifter i forbindelse med møter i prosjektgruppa.

Kjernegruppa

Kommune/fylkeskommune	Kontaktperson	Tittel
Østfold fylkeskommune	Guri Bugge	Klima- og energirådgiver
Alta kommune	Marie Rushfeldt	Spesialkonsulent
Arendal kommune	Ragnhild Marie Hammer	Klima- og miljørådgiver Rådmannens stab Samfunnsutvikling
Vestland fk	Karen Louise Nybø	Miljøkoordinator Regionalavdelinga klima- og naturressursseksjonen
Vågan kommune	Silje G. Henriksen	Folkehelsekoordinator/ prosjektleder samfunnsplan
Sarpsborg kommune	Kristine Molkersrød	Klimarådgiver, Miljø og landbruk

Aktivitet i kjernegruppa

I fase 1 vil prosjektet veilede seks utvalgte kommuner og fylkeskommuner (heretter kjernegruppen) i deres arbeid med å utvikle klimabudsjett.

Kjernegruppa består av Arendal kommune, Alta kommune, Vågan kommune, Sarpsborg kommune, nye Vestland fylkeskommune og Østfold fylkeskommune (fra nyttår Viken fylkeskommune).

Deltakere i kjernegruppa vil få veiledning i arbeidet med å lage klimabudsjett, samt delta i et nettverk med fem andre kommuner og fylkeskommuner som også jobber med egne klimabudsjett. Prosjektet vil arrangere felles seminarer og workshop og hjelpe kjernegruppen i arbeidet med å få på plass et nyttig styringsverktøy for å nå vedtatte utslippsreduksjonsmål. Arbeidsgruppen vil følge klimabudsjettarbeidet gjennom møter med hver enkelt kommune/fylkeskommune. Møtene vil gjennomføres både over skype og ved at prosjektgruppa besøker den enkelte kommune/fylkeskommune.

Kjernegruppa består av utvalgte kommuner og fylkeskommuner som ønsker å bidra til å utvikle en veileder for klimabudsjett og -styring. I utvelgelsen av kommunene og fylkeskommunene, har en balansert og variert sammensetningen vært viktig. Vi har ønsket oss kommuner/fylkeskommuner som dekker en rekke kriterier, med spredning for utvalgte tema, som geografi, utslippsutfordringer og størrelse på kommunen/fylkeskommunen, samt kapasitet og ressurser til å jobbe med klimabudsjett. I tillegg var det et ønske om å invitere inn en kommune innenfor det geografiske området til en deltakende fylkeskommune da vi ønsker å se nærmere på systemgrense-spørsmålet for kommune og fylkeskommune. Et viktig utvelgelseskriterium var motivasjon for deltakelse i kjernegruppen.

